

F. B. Low:

Kvinden i det fjerne Vesten.

1924.

CANADA HILSER KVINDER VELKOMMEN

KVINDEN
I DET FJÆRNE VESTEN

LIV OG GERNING I KANADA

AF

FLORENCE B. LOW

DANSK OVERSÆTTELSE
AF JAMES W. SAVAGE

Gys. 1977

KØBENHAVN
J. A. HANSENS BOGTRYKKERI
DECEMBER 1924

BIBLIOTHECA REGIA
HAFNIENSIS

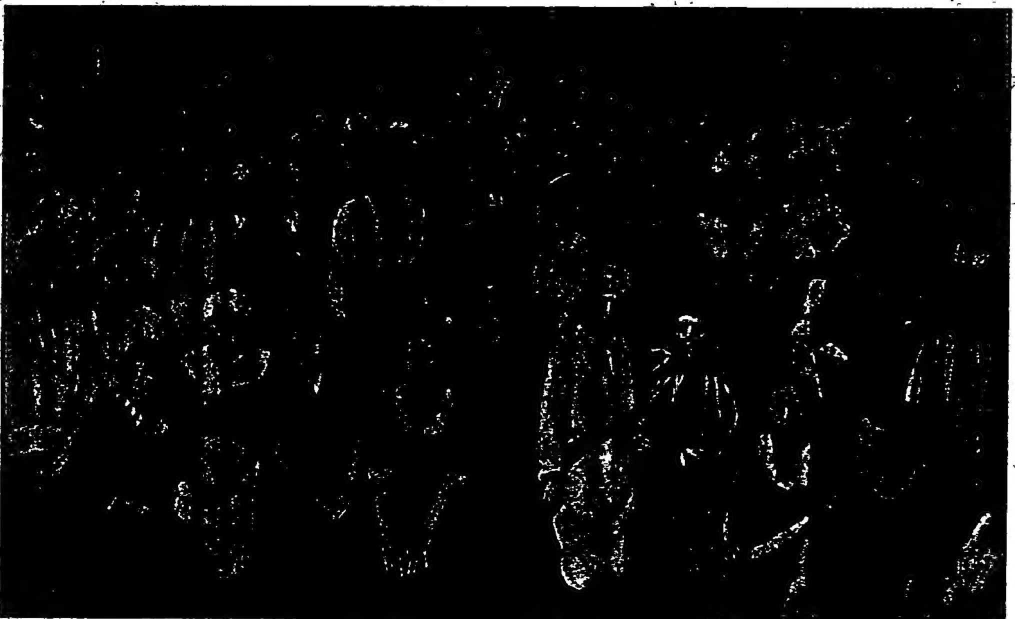
INDHOLDSFORTEGNELSE

FORORD

Hensigten med denne lille Pjece er ikke at opfordre vore Kvinder til Udvandring, men kun at give eu kortfattet Oplysning om de Betingelser, der bydes Kvinder — som af en eller anden Grund har bestemt sig til at forlade Fædrelandet — i KANADA.

Atter og atter lyder Beretningerne fra KANADA om, at Mænd — der er i saa stort Flertal i KANADA — maa paatage sig kvindelig Gerning saavel i Byerne som ikke mindst paa Landet, fordi det er ugørligt at finde Kvinder til at udføre samme.

Imidlertid maa de Kvinder, som bestemmer sig til at udvandre til KANADA, være klar over, at der særlig paa Landet i KANADA er meget ringe Lejlighed til Adspredelser (Theater, o. l. Forlystelser), derfor vil ogsaa de Kvinder, der herhjemme har været beskæftiget paa Landet, være de, som lettest finder sig til Rette under Forholdene i KANADA.

UNGE KVINDER I REGERINGSHJEMMET I TORONTO, ONTARIO, KANADA.

Første Kapitel.

NYBYGGERENS KONE.

Der befandt sig fornylig en nys ankommen Gruppe af Indvandrere i de store Immigrations Lokaler i Quebec, hvor de afventede Togets Afgang vestpaa. Den bestod af en stor, kraftig Mand i Trediverne og en Dame af samme Alder med deres fire Børn, Smaadrenge og Piger fra fem til tolv Aar gamle, allesammen gode Menneskétyper.

„Det er den Slags Mennesker, vi har Brug for", sagde en kanadisk Indvandringsagent, „en arbejdsdygtig, sund Familie er af stor Betydning i Landet, og i mange Tilfælde er det Moderen, som er det vigtigste Medlem af Familien".

Kvinden spiller altid en stor Rolle i den opvoksende Nation, men for Øjeblikket er der mange flere Mænd end Kvinder i Kanada. I et Land saa rigt paa Muligheder, med frodig Jordbund og et udmærket Klima for unge, stærke Mennesker og en Befolkning, som ikke er større end Londons, spredt over et Areal af 2,000,000,000 acres (kanadiske Tønder Land), maa man fremfor alt have Hjem, hvor Børn kan vokse op som gode kanadiske Samfundsindivider. Den enligstillede Mand er sjældent den bedste Banebryder, han maa have Kone og Børn at virke for.

Livet i Vestkanada som en Nybyggers Hustru har i mange Henseender Tiltrækning for den rette Kvinde, og der er umaadelige Virkefelter. Hun kan hjælpe sin Mand i hans Bestræbelser for at opnaa Uafhængighed i sit Ansigts Sved. Hun kan give Børnene sunde

Livsvilkaar — tilstrækkelig Føde og udendørs Bevægelse — og vide, at de vil have langt bedre Livsbetingelser, end hvis de var blevne hjemme i Danmark, hvor Kampen for Tilværelsen er haardere og mere vilkaarlig.

Men Nybyggerens Kone maa være forberedt paa et stræbsomt Liv, være villig til at indrette sig efter Forholdene og hjælpe til ved hvad som helst. Hun maa være en god Husmoder i Ordets bedste Betydning, selvtillidsfuld, optimistisk og frem for alt ved godt Humør, men hun maa ikke være raadvild.

„Vi har ikke Brug for Dagdrivere og Mennesker, der er forvænte med Bylivets Glæder“, sagde en bekendt kanadisk Dame, „og som Regel vil et Menneske, som har indlevet sig altfor meget i egne Sædvaner, hvor gode disse saa end maatte være, heller ikke have Held med sig her i Landet. Derfor tror vi, at et Menneske over femogtredive til fyrretyve Aars Alderen bør fraraades at udvandre til Kanada“.

I Begyndelsen vil Nybyggerens Kone have mange Besværligheder at overvinde, men hun kan trøste sig ved, at disse og selve de drøje Tider, som muligvis maa gennemgaas i den første Tid, vil føre til Tryghed og gode Kaar, hvis hele Familien vil hjælpe til. Det er virkelig forbavsende, hvor meget Børn kan udrette. Forfatterinden af nærværende lille Bog opholdt sig i nogen Tid paa en Gaard i Alberta, hvor der var flere Børn, som allesammen havde sit visse, bestemte Arbejde, og det blev villigt og godt udført.

En femtenaars Gut, som lige var færdig med at gaa i Skole, tjente et Par Dollars om Ugen ved at køre en ti—tolv Børn til Skolen fra de omkringliggende Gaarde. Resten af Dagen var han sin Faders højre Haand. En trettenaars Pige sørgede for Hønsene, som var en betydelig Hjælpekilde for Familiens

Spisekammer, og om Sommeren hjalp de allesammen med ved Høsten, selv den lille Fyr paa seks Aar.

Den samme Landmands Kone fortalte mig, at de havde begyndt med et Blokhus, tættet med Ler, paa det selvsamme Sted, hvor der nu stod et smukt Beboelseshus, udstyret med elektrisk Lys (hjemmelavet), Vandledninger, Centralvarme og Telefon; den sidstnævnte er en stor Bekvemmelighed for dem, som bor paa Prærierne. Der var et godt Vaskeri i Kælderen og et Badeværelse. Det havde taget femten Aar at opnaa disse Bekvemmeligheder, og det var endnu nødvendigt at arbejde haardt.

„Men hvilken Belønning har vi ikke faaet!" sagde baade Manden og Konen. „Haardt Arbejde har ført til Uafhængighed, og vi har opdraget fem sunde Børn, og to af dem, en Dreng og en Pige, er paa Universitetet."

Deres første Hjem, to-Værelses Hytten, havde derimod ingen Vandledning, og der var et Stykke Vej til Brønden eller Vandposten — og det er ikke nogen Ubetydelighed, naar det maaske er tredive Graders Kulde. Husmoderen maatte have et godt Forraad af Fødevarer i Huset, for der var ikke nogen Butik henne paa Hjørnet, hvor hun kunde købe, hvis hun havde glemt et eller andet, og da der efter al Sandsynlighed ikke var Centralvarme, var det ogsaa nødvendigt at være velforsynet med Tæpper og varme Klæder. Nybyggeren kan altid føje et tredie Værelse til og flere, efterhaanden som han faar Brug for dem, og ved første givne Lejlighed kan et Varmeapparat indlægges. De fleste større Beboelseshuse i Vestkanada er opstaaede af saadanne smaa Træ-Hytter, saa den fornuftige Nybygger er berettiget til at være optimistisk, hvis hans Kone er en virkelig Medhjælperske.

Med visse Undtagelser er Priserne de samme i Kanada som her i Landet; hvis det drejer sig om at anskaffe Husudstyr, vilde Nybyggeren derfor gøre vel i at købe dette i Kanada.

Med mindre de er meget smaa og solide, bør Møbler ikke medbringes, da disse let brækkes og er vanskelige at transportere fra Jernbanen til en fjerntliggende Gaard. Hvis de allerede haves, kan saadanne Sager som Madrasser, Sengelinned, Køkkenudstyr, en Symaskine, Knive og Gafler medbringes, da der er fri Indførsel for disse Genstande, og de er lette at befordre til Bestemmelsesstedet. Nogle faa Gulvtæpper, Billeder, Fotografier og Ting, man særlig sætter Pris paa, fra det gamle Hjem, er værdifulde som en Slags Opmuntring for de Nyankomne og gør den lille Hytte hyggelig.

Det er tilraadeligt at medbringe alle de uldne Klædestykker, man har, da disse er dyre i Kanada. Svære Overbeklædningsgenstande, om muligt en Pels, er en Nødvendighed. Bomuldsvarer er billige i Kanada, saa det er ikke nødvendigt at købe disse i Hjemlandet. I al Almindelighed kan det siges, at en Landmands Kone maa have de samme Slags Klæder i Kanada, som hun har været vant til at bruge i Hjemlandet.

Slutteligt maa Nybyggeren være ved godt Mod og have Tillid og Viljekraft til at vinde Velstand i Kanada.

Andet Kapitel.

HUSHOLDNING I VESTEN.

De fleste Indvandrere finder Livet i Kanada temmelig fordringsløst, baade i Byerne og paa Prærierne. For det første er Husene i Byerne byggede med Arbejdsbesparelse for Øje. Størstedelen af de Huse, som bebos af jævnt situerede Mennesker, saasom Handlende, Lærere, Haandværkere, Læger, Ejendomsmæglere o. s. v., har to Etager, men kun Kælderrum for Vaskeri og Centralvarmeapparat. Varmeapparatet opvarmer hele Huset, ogsaa Korridorerne og Vandforsyningen, og det gammeldags aabne Ildsted med alt der tilhørende Støv og Snavs, ses næsten aldrig mere. Der er ingen Vandbæring at besvære sig med.

Møblerne er meget almindelige, og der er som Regel ikke mange Nipsgenstande. Kvinden i Kanada er et overmaade praktisk Menneske og bryder sig derfor ikke om at støve af og gøre rent mere end højst nødvendigt. Gulvene er for det meste indlagte og belagte med nogle faa Tæpper, men Messing- og Kobbergenstande ser man sjældent, undtagen i de rigere Huse. Man betjener sig af mangfoldige arbejdsbesparende Apparater, og elektrisk Drivkraft bringes mere og mere i Anvendelse. Det elektriske Strygejern bruges overalt, da en stor Del af Familievasken besørges hjemme.

Husholdningsforholdene er naturligvis mere primitive i de mere afsides Distrikter, og mange af de ovenanførte Bekvemmeligheder savnes. Men saa

snart som Landmanden begynder at komme ovenpaa, indlægger han Varmeapparater, Vandrør og elektrisk Lys; som oftest har han allerede en Telefon.

Det kanadiske Køkken er sædvanligvis et meget komfortabelt Opholdssted, baade i Byen og paa større Landejendomme. Husmoderen tilbringer ofte en Del af Morgenen der, selv om hun har en Pige;

EN NYBYGGERS FØRSTE HJEM I DET VESTLIGE KANADA.

for i Kanada, i Særdeleshed i Vesten, gør Husmoderen selv en stor Del af Arbejdet. Hun er ikke for stolt til at tage fat paa hvilket som helst Arbejde, hvad hendes Stilling i Samfundet saa end er.

Endog en Ministerfrue vil ikke undse sig for selv at aabne Døren for Besøgende og vil med den største Sindsro underrette et større Middagsselskab om, at hun saamænd selv har lavet Middagen.

Køkkenet er som oftest ved Siden af Dagligstuen, hvor Maaltiderne indtages for at spare Tid.

Tre gode Maaltider er Reglen hos Størstedelen af Kanadierne. Middagen indtages Klokken tolv, naar Mændene og Børnene har fri et Par Timers Tid, og bestaar af en varm Ret med Grøntsager og en Tærte til Dessert; Græskartærte er en Yndlingsspise.

Efter Maaltidet drikkes altid stærk The, og denne Drik er ogsaa indbefattet i det sidste Maaltid, der indtages ved halvsyv-Tiden. Der er ikke meget Madlavning ved dette Maaltid, der som Regel bestaar af et veldækket koldt Bord. Opvasken er saaledes hurtigt overstaaet, og Komfuret blev gjort rent efter Middagen. Komfuret er noget anderledes end her, og det er nødvendigt at vænne sig til det først, men det er nemmere at holde i Orden og gøre rent. Gaskogeovnen har efterhaanden afløst Kul- og Brænde-Komfurene og sandsynligvis vil Elektriciteten snart overflødiggøre Gassen.

Telefonen er i stadig Brug til Varebestillinger, baade paa Landet og i Byen, og næsten alle større Forretninger over hele Landet har en særskilt Afdeling, som modtager Bestillinger pr. Brev, og alle Slags Husholdningsgenstande og Fødevarer sendes med forbavsende Hurtighed til Kundet Hundreder af engelske Mil borte.

Landmandens Kone maa imidlertid altid sørge for at være velforsynet med det nødvendige i Huset, saasom Konserves af alle Slags, for hun kan aldrig vide, hvornaar et stærkt Snefald vil afskære alt Samkvem i to a tre Dage. Et Beboelseshus paa Landet bør altid være forsynet for en Uge frem i Tiden.

En Doktorfrue i Winnipeg, som var kommet fra England for 10 Aar siden, fortalte mig, at hun fandt det meget lettere at styre sit temmelig store Hus her end i England. Paa Forespørgsel hvorfor svarede hun: „Jeg tror, det er delvis, fordi vi alle, min Mand,

mine to Drenge og jeg selv enes om Arbejdet. Min Mand gør alt Slags Arbejde her, som han aldrig vilde have faldet paa hjemme, og der er ikke en, der ser ned paa ham for det. Han lægger i Centralvarmeovnen, skuffer Sne, hugger Brænde, og hvis jeg er ude midt paa Dagen, dækker han ogsaa Bordet og sørger for Middagsmaden. Drengene betrag-

NAAR VELSTAND ER OPNAAET.

Der er Tusinder af saadanne Gaarde i Kanada. Hjemmene er udstyrede med alle Bekvemmeligheder, og danske Kvinder er velkomne som Medhjælp i Huset og bliver som oftest hurtig gifte.

ter det som en Selvfølge at pudse Sko og Knive, før de gaar i Skole, og der er ærlig talt ikke noget som helst Snavs eller Støv i Huset. Vi bruger Kul eller Koks i Varmeapparatet og har ingen aabne Ildsteder. Ingen europæisk Dame kan tænke sig, hvilken Forskel det gør. Der hverken skures eller poleres i mit Hus."

En Landmands Kone fra Saskatchewan udtalte sig paa lignende Maade: „Det er et drøjt Liv her om Sommeren, naar der er mange Arbejdere, der skal

have store Maaltider, men de er alle villige til at hjælpe til, og jeg tænker mig, at den rene friske Luft sætter En i Stand til at arbejde haardt uden at trættes. Vi gør virkelig Livet lettere herude, her gøres ikke noget for et Syns Skyld."

Den danske Husfrue, som er bestemt paa at klare sig i Kanada, kan lære meget af sin kanadiske Søster, der er systematisk og hurtig — uvenligsindede Mennesker vilde maaske kalde hende altfor rask paa det — og meget stræbsom. Hun forstaar sig paa sin Gerning, og derfor er Husholdningen ikke en Byrde og en Kval for hende. Hun arbejder til Tider hele Morgenen og morer sig hele Eftermiddagen. Hun kan sy, lappe og sy Klæder, men hun gør sig aldrig til en Slave — og det er meget sjældent, hun er en „Dukke".

EN AF BYEN WALKERWILLES (ONT.) MANGE SMUKKE GADER.

Tredie Kapitel.

KVINDELIG HUSHOLDNINGS-HJÆLP — UBEGRÆNSET EFTERSPØRGSEL.

Der er ubegrænset Efterspørgsel efter Medhjælp i Huset. Den Kvinde, som Kanada modtager med maaske endnu mere aabne Arme end Nybyggerens Hustru, er den kvindelige Husarbejder. Der er Brug for hende, baade i Øst og Vest, baade i By og paa Landet. Fra det Øjeblik, en fornuftig stærk og dygtig ung Pige ankommer til hvilken som helst Del af Kanada, kan hun være sikker paa med det samme at finde en god Plads.

Den kanadiske Regering er behjælpelig med at arrangere Rejseselskaber under kyndig Ledelse for danske unge Piger, saa en lang Sørejses og Togrejses Besværligheder er betydeligt formindskede. Der er Regerings-Hjem, som tager imod kvindelige Husarbejdere i de fleste større Byer i Kanada.

Der er ikke saa stor social Forskel i Kanada som i Danmark og andre europæiske Lande, og skønt Husassistenten ikke betragtes som Medlem af Familien i Byerne, bliver hun dog ikke betragtet som tilhørende en lavere Klasse, men fører en uafhængig og selvbevidst Tilværelse og kan selv stille sine Betingelser.

Husassistentens Samfundsstilling er højere derovre end her — maaske nærmest fordi den kanadiske Husfrue er vant til selv at gøre en hel Del Husarbejde, og i tidligere Tider, da der ikke var Raad

til at holde Hjælp, hjalp Manden med meget af det sværeste Arbejde. Ogsaa Børnene er opdraget til at være hjælpsomme. Der er ingen, der ser ned paa et Menneske, som arbejder, hvad Arbejde det end er.

Paa Landet hører Husassistenten med til Familien, og hun og Husmoderen arbejder sammen. Hun deltager ogsaa sammen med Familien i alle Fornøjelser og Adspredelser, der finder Sted i Nabolaget.

Næsten enhver Landmand, der har Raad til at holde Hushjælp, har et Befordringsmiddel, og Automobilet er blevet mere og mere nødvendigt som et Hjælpemiddel i Landbrugerens Færden.

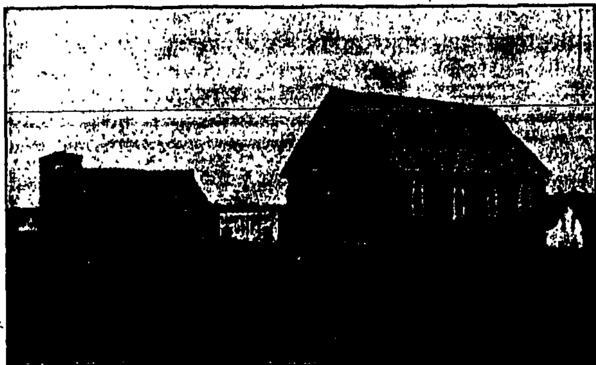
Selskabeligheden er meget udbredt mellem Landboerne. Der er mangfoldige Foreninger, der er Midtpunktet for Selskabslivet. Kvindeinstituterne, som findes i de fleste Land-Distrikter, foranstalter Koncerter og Baller, og til disse flokkes Landmændene og deres Koner og Personale af begge Køn fra mange Miles Omkreds. Afstande afholder dem ikke fra at komme. Ogsaa Kirkerne arrangerer flere fornøjelige selskabelige Sammenkomster, om Vinteren er der Skøjteløb og Slædekørsel og om Sommeren muntre Udflugter for unge Mennesker.

Baade i Byerne og paa Landet stifter den Nyankomne snart Bekendtskaber ved at høre til en eller anden Kirke eller kristelig Forening for unge Kvinder, og Kanadierne er yderst gæstfri overfor Indvandrerne, hvis blot de ikke paatager sig en vigtig Mine eller forsøger paa at belære deres Omgivelser om den gamle Verdens Levemaade.

Lønnen er høj overalt i Kanada, og en virkelig dygtig Husmedhjælper kan næsten altid bestemme sit eget Vederlag. Ca. 25—35 Dollars om Maaneden er en almindelig Løn for en erfaren ung Pige, som kan besørge jævn Madlavning og almindeligt Hus-

arbejde. Naturligvis maa den nyankomne tage til Takke med en noget lavere Løn, indtil hun er bleven vant til de kanadiske Skikke.

En dygtig ung Pige har sjældent nødig at forblive i tjenende Stilling i længere Tid; det er en Kendsgerning, at den kanadiske Husmoder beklager sig over, at det synes umuligt at beholde Husassi-

KANADA BESIDDER NOGLE AF DE SMUKKESTE KIRKER I NORDAMERIKA.

Dette er en Afbildning af tre foreløbige Kirker, som blev byggede i Hast for at holde Skridt med den stigende Befolkning i et nyt Distrikt. Engelsk Kirke og Metodist-Kirke, med den katolske Kirke i Baggrunden.

stenten i længere Tid, enten tager hun fat paa noget andet — i Kanada skifter baade Mænd og Kvinder Stilling med den største Lethed — eller hun gifter sig, især hvis hun er paa en Gaard. Der er sandsynligvis nok af unge Mænd fra den gamle Verden i en Omkreds af 20 engelske Mil fra Gaarden, arbejdsomme og kraftige, unge Mennesker, der bor i en Hytte og kun længes efter en Kone, som kan forvandle dette foreløbige Opholdssted til et Hjem.

Men som en banebrydende Nybyggers Hustru maa hun stadig gøre Husarbejde, det gaar ganske vist op ad Bakke, og hun skaber, hvad enhver længes efter — et Hjem, og hun vil snart have den store Glæde at høre Barnestemmer omkring sig.

Velopdragne danske, unge Piger er velskikkede til at give sig af med Husvæsen i Kanada. De vil blive godt behandlede og vellønnede; de kan føre et uafhængigt Liv og har en hel Del Fritid. En ung Pige fra en Højskole i London, og som nu beklæder en udmærket Stilling ved Undervisningsvæsenet, fortalte Forfatterinden af nærværende, at hun havde været tre Aar ved Husvæsenet i Alberta, og jeg havde det godt og fornøjeligt i al den Tid, jeg tilbragte der, og sparede sammen saa meget, at jeg kunde rejse hjem paa Besøg.

Men for at gøre Lykke i Kanada maa den danske unge Pige være paalidelig og dygtig, ikke være bange for haardt Arbejde og villig til at tage fat paa hvad som helst — lige fra Brændehugning og Sneskufning til Vask og Strygning og Børnepleje.

Fjerde Kapitel.

SYGEPLEJERSKEN I VEST-KANADA.

I Prærie-Provinserne er der et udmærket Virkefelt for Sygeplejersken, som for at opfylde Forventningerne og gøre Fyldest maa være vidt forskellig fra dem i Hjemlandet; hun maa besidde de Egenskaber, som kendetegner Banebryderen og Missionæren.

I Vest-Kanadas landlige Distrikter er der Brug for to Slags Sygeplejersker: den fuldtuddannede Sygeplejerske, som baade har Jordemoder og almindelig Hospitalserfaring, og som er i Stand til selvstændigt at behandle alle mulige Sygdomstilfælde, — og Sygepassersken med nogen praktisk Sygepleje-Erfaring, som vil hjælpe til med Husarbejdet. Saadanne Kvinder maa være forberedte paa en kortere Prøvetid i Kanada for at sætte sig ind i kanadiske Skikke og Sædvaner.

Efterspørgselen i disse Distrikter, der som oftest er langt fra Jernbanelinien, er større end det forhaandenværende Antal Aspiranter, og den Kvinde, som vil give sig af med Sygepleje, maa søge Støtte i Følelsen af, at hun tjener en stor Sag til Hjælp for Menneskeheden i det nye Land. Mange vordende Nybyggere er bange for at medbringe sin Hustru til en Egn, som maaske ellers byder mange Fordele, men er uden almindelig Sygepleje, hvis det skulde blive nødvendigt. Mangen en Nybyggers Hustru, som har gennemlevet en Fødsel i Vest-Kanada, kan bevidne, hvilken Betydning Sygeplejersken har haft

for hende, hvis hun da har været saa heldig at faa fat paa en i rette Tid.

Selvtillid, Omgængelighed og Snarraadighed er nødvendig for Sygeplejersker i Vest-Kanada. Det er somme Tider umuligt at faa fat i en Læge, og Patientens Liv beror undertiden helt og holdent paa Sygeplejerskens Dygtighed og sunde Omdømme. Det kan hænde, at der bliver sendt Bud efter hende med et Øjebliks Varsel til et Sygeleje 30—40 eng. Mil borte, en Tur, som kun kan foretages paa Slæde eller maaske ved Hjælp af en Kano ned ad Floder og over Søer. Efter Tilendebringelsen af en hurtig og sindsoprivende Rejse befinder Sygeplejersken sig maaske i en lille, ensom Hytte, fjærnt fra anden menneskelig Beboelse, hvor hun ganske vist bliver modtaget som en barmhjertig Engel, men hvor ingen som helst Forberedelse er gjort for den nærforestaaende Ankomst af et lille Barn.

Kanadas Sygeplejerske-Tjeneste bliver imidlertid bedre organiseret fra Dag til Dag. Det stigende Antal Nybyggerkolonier i Vesten, Forbedring af Jernbanetrafiken, Telefonen og Etableringen af mange mindre Hospitaler i de tre Prærieprovinser hjælper altsammen til at gøre Sygeplejerskens Liv mere overkommeligt og mindre ansvarsfuldt.

Danske Sygeplejersker, som har lært Sproget, er altid velsete i Vest-Kanada — men ikke i de store Byer — hvis de er fuldt uddannede, ikke for gamle eller for fordomsfulde til at indrette sig efter kanadiske Forhold. Mange Sygeplejersker beklæder store Stillinger under Kommunen og lignende Autoriteter og har erhvervet det bedste Omdømme fra saavel Læger som Hospitalsforstandere.

Det skyldes imidlertid Sandheden at bemærke, at Forfatterinden har hørt Tale om, at der var adskil-

lige Sygeplejersker i Kanada, som var blottede for Penge og Erhverv, men i næsten alle de Tilfælde, som blev undersøgt, viste det sig, at Sygeplejersken enten var for gammel eller uskikket til at indrette sig efter kanadiske Forhold. Mange var kommet til Kanada kun halvtuddannede og uvillige til at lade sig uddanne videre paa et kanadisk Kursus. En ung

EN SCENE FRA EN GAARD I NORD-SASKATCHEWAN.
En lille Maskine gør Vasken lettere.

Pige, som har til Hensigt at blive Sygeplejerske i Kanada, og som endnu ikke har haft nogen Uddannelse, vil gøre rigtigst i at gaa til et kanadisk Hospital som Sygepleje-Elev. En Sygeplejerske bør ikke komme til Kanada med Forventning om øjeblikkelig Ansættelse; hun bør først sætte sig i Forbindelse med en eller anden af de autoriserede Emigrationsforeninger. Naar hun har faaet et Par Aars Erfaring i Kanada og sparet sig nogle Penge sammen, kan der maaske være Tale om, at hun kan

nedsætte sig for egen Regning i en Nybygd, som er langt fra det nærmeste Hospital eller Sygeplejerske.

Hun kan ligesom Lærerinden gøre sig til stor Nytte i det lille Samfund og kan være behjælpelig ved Opbyggelsen af en sund og stærk ung Nation.

I et Unions Hospital i Saskatchewan, midt i Prærien, milevidt fra al Samfærdsel, talte jeg med Plejemoderen (Matron), som ved Hjælp af en Sygeplejerske og to unge Elever behandlede næsten alle de Sygdomme, som vi Mennesker kan komme til at lide af. Der var en Læge, som kunde tilkaldes pr. Telefon, men da han næsten altid var paa Sygebesøg, undertiden langt borte, maatte Plejemoderen selv tage Affære. I Sommerens Løb var der en Del Ulykkestilfælde blandt Høstfolkene og stadig Efterspørgsel om Hjælp til Barselpatienter paa fjernt liggende Gaarde.

„Vi er aldrig ensomme og keder os aldrig", sagde hun, „men ofte meget trætte og overanstrengte, hvad der ikke kan være anderledes, førend nogle flere Sygeplejersker kommer ud til disse fjerne Kolonier."

„Men hvilken Tilfredsstillelse er det ikke! Alle Mennesker er saa taknemmelige for alt, hvad vi gør, og vi kan virkelig gøre meget godt her paa Stedet."

Hun aflæste nogle faa af Dagbogens Optegnelser: Mandag telefoneret Kl. 5½ om Morgenen: Send Sygeplejerske straks med nødvendige Forbindsstoffer til at forbinde et farligt Saar i Fingeren. Det betød en Cycletur for Sygeplejersken paa 10 engelske Mil, og det over Sne og Is, fortalte man mig. Kl. 6½ maatte de tre Patienter vaskes og Frokost bringes til dem, og den lille Sygestue gøres i Stand. Fra Kl. 8 til 11 blev henved 12 udendørs Patienter behandlede, mange af dem Udlændinge, som knapt kunde

forstaa et Ord Engelsk. I Mellemtiden maatte Dagens Maaltider besørges — der var kun en Hjælperske — Varer bestilles, og det er en meget vigtig Sag om Vinteren, naar Trafikvanskelighederne er store og Apotheket mange lange Mile borte.

Kl. 12 spises der til Middag, og der er derefter Patientbesøg. Kl. 3 ankom en farligt Tilskadekommen, som krævede utrættelig Opmærksomhed, indtil Lægens Ankomst flere Timer senere.

Kl. 10 er det Sengetid, men det er ikke sikkert, at der bliver Ro til at sove. Klokken halvet ringes der paa Døren, og Plejemoderen bliver anmodet om at komme ned. En Vogn holder for Døren, og en Mand beder med ængstelig Stemme om Hjælp for hans Hustru, som pludselig var blevet meget syg, ude paa deres Gaard, som laa langt borte.

En saadan Anmodning kan ikke afslaas, og da Sygeplejersken har haft en anstrengende Dag, maa Plejemoderen selv af Sted. I Løbet af fem Minutter er hun rede og begiver sig paa Vej ud i det ubekendte.

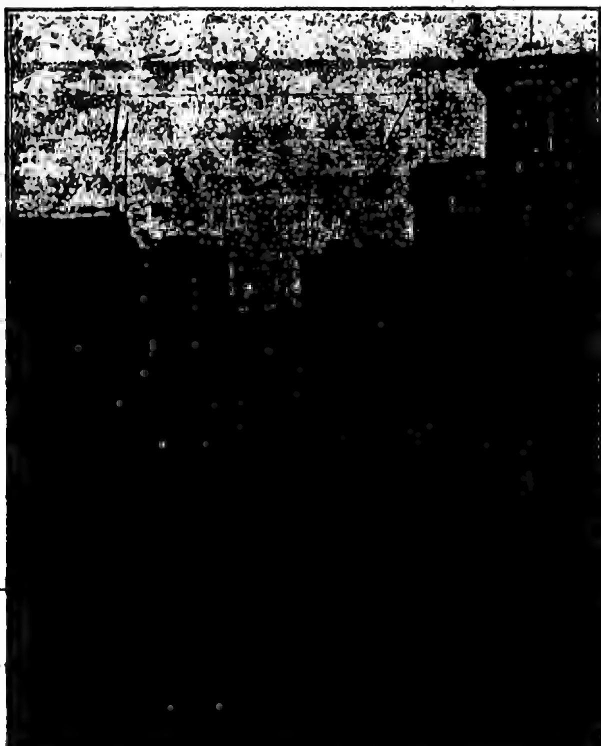
Femte Kapitel.

ERFARING FORINDEN KAPITALANBRINGELSE

Kanada, som er et tyndt befolket Land, men i hurtig Opvækst, tilbyder mange Forretningsmuligheder for intilligente Kvinder og Mænd, som har Forretningssans og Kapital. Men det bør anføres, at Damer maa iagttage den yderste Forsigtighed ved Indtrædelse i Forretningsforetagender; i de fleste Tilfælde betyder det ogsaa et haardt og intensivt Arbejde.

Ikke en Øre bør indskydes i nogen som helst Forretning, førend den Nyankomne har haft i det mindste et Aarstids praktisk Erfaring i den Forretningsgren, hun har bestemt sig for. Forholdene og Arbejdet er meget forskellige fra Hjemlandets, men en fornuftig, paapasselig Dame vil i Løbet af et Aarstid være i Stand til at tage Bestemmelse om, hvorvidt den Forretning, hun har under Overvejelse at gaa ind i, vil passe hende, og om hun har Udsigt til et heldigt Resultat.

Hun maa have et aabent Øje og Øre i Læretiden, gøre Forespørgsler og konsultere Handelsministeriets Oplysningsbureau (the Board of Trade) og Regeringens Ansættelses-Kontor, som vil vise hende al mulig Høflighed og give paalidelige Oplysninger, saa vidt som det er muligt i et Land, hvor Forholdene veksler saa hurtigt. Kanadierne er fødte Optimister, og denne Optimisme fører ofte til Byggespekulationer i de nye Distrikter, som er velbegrundet, men

GADESCENE I WINNIPIG (»PRÆRIENS DRONNING«).
Bemærk at Automobiler næsten har fortrængt Hestekøretøjer.

Nyankommeren vil gøre vel i at afholde sig fra disse spekulative Foretagender og kun indskyde Penge, hvor hun selv kan have Kontrol med dem.

Nye Landstrækninger aabnes stadig, i Særdeleshed i Vest-Kanada. Det betyder straks Aabning af en Bank, en Butik, et Ejendomsagentur (real estate

Office) og omkring et Dusin smaa Hytter! I Løbet af nogle faa Maaneder er der maaske en temmelig talrig Befolkning, en eller to Familier er ankomne, en Skole bygget, og et primitivt Hotel er tømret op, visende et temmelig mangelfuldt Ydre, men Ungkarle finder det meget godt. Det er her, den mindre Kapitalist kan faa Indpas!

En god Maskinskriverske, som har egen Maskine, og som til at begynde med vil arbejde for flere Forretninger i deres Lokaler, kan snart opnaa en god Kundekreds og vil senere være i Stand til at kunne aabne sit eget Kontor. Men hun maa være fuldstændig inde i kanadiske Forretningsmetoder; derfor vil det være tilraadeligt, straks efter Ankomsten til Kanada, at tage et Kursus paa en Handelsskole, uanset hvor godt hun end tror, hun kender Sproget, og hvor dygtig hun end mener at være.

I nogle enkelte nye Distrikter, hvor der købes og sælges meget Land, og hvor Byggearbejder foregaar, er der mange Dokumenter, Lejekontrakter, Overslag, Ejendomsoverdragelser o. desl., som alle maa skrives paa Maskine, og som Regel gøres den Slags Arbejde ikke af Mænd i nye Kolonier. For at kunne etablere et saadant Maskinafskrivningsbureau maa en ung Dame have nok til at leve sparsommeligt for i et Aar, tilstrækkeligt til Køb af en Skrivemaskine og en Sum i Banken, hvis det skulde blive nødvendigt.

Efterhaanden som de nye Bebyggelser vokser til, vilde en Modehandlerinde eller en Dameskræderinde — den sidstnævnte maa være villig til at forandre og forny — sandsynligvis klare sig godt, i Særdeleshed hvis hun vilde gaa ud og arbejde af og til, hvad der tillige vilde være klogt, medens hun er ved at samle en Kundekreds; Landmændenes Hu-

struer er ofte villige til at betale en høj Løn til en dygtig Dameskræderinde, som vil bo hos dem i nogle Dage og besørge alle Slags Dameskræderindearbejder for Familien.

En Dameskræderinde, som kender sit Fag, vilde naturligvis senere hen opgive den Slags Arbejde. For at gøre Fremskridt i Kanada, maa Dameskræderinden og Modehandlerinden være virkelig dygtige og have en god Smag, thi Kanadierne, selv i de mest afsides Egne, er sædvanligvis meget velklædte, og da Stormagasinerne udsender pragtfulde Modekataloger og sender Dragter, Hatte o. desl. Hundrede af Mil, maa den lille Dameskræderforretning gøre sit bedste i Konkurrencen. Men en Dameskræderinde paa Stedet udfylder et virkeligt Behov i et nyt, opvoksende Distrikt.

En Dame, som har tilstrækkelig Kapital til at leje et mellemstort Hus og møblere det ordentligt men billigt som et „rooming house“ d. v. s. udleje Værelser uden Maaltider (maaske undtagen Frokost) — vilde sandsynligvis tjene gode Penge, ikke alene i Nybyggerkolonierne, men i mange af de større Byer saavelsom i Smaabyerne. Et stort Antal unge Mennesker, Kvinder og Mænd, lejer et Værelse og spiser paa Restaurationer og smaa Hoteller. Der er ikke Huse nok af denne Slags, saa en energisk og praktisk Dame, som synes om Husarbejde, maa kunne tjene store Penge ved et saadant Foretagende, og hvis hun er midaldrende, vil hun sikkert samtidig finde Interesse i at omgaas de unge Mennesker af begge Køn.

En engelsk Dame i en vestlig By kom til Kanada, da hun var femogtredive Aar, og har i flere Aar udlejet Værelser med et godt Resultat. Hun og en kanadisk Veninde og en svensk Rengøringskone be-

sørger alt Arbejdet. Der er 15 Logerende, men har hun desuagtet en hel Del Fritid, og det betaler sig godt, selvom der ikke er nogen Formue at tjene ved det.

„Der skulde ikke være noget i Vejen for, at det kan vare i flere Aar, og hvert Aar kan jeg sætte et mindre Beløb tilside med Fremtiden for Øje. Da der ikke er nogen Madlavning, er der ikke nogen Vanskeligheder med at faa Personale til Hushjælp. Jeg synes godt om dette Liv og har Interesse for mine Logerende — allesammen Mænd."

Denne Dame er af god Familie, meget veloplyst og har en udmærket Omgangskreds, som aldeles ikke ser ned paa hende, fordi hendes Forretning bestaar af at leje Værelser ud.

En Dame i Regina, Sask. specificerede Udgifterne i alle Enkeltheder ved hendes indbringende Hjem for atten Logerende, og var af den Formening, at en dygtig og erfaren Husmoder, med tilstrækkelig Kapital til at holde Hjemmet gaaende det første Aar, var nødt til at tjene Penge.

Af Pladshensyn kan der kun gives en overfladisk Skildring af en engelsk Dame, en forhenværende Student fra Oxford Universitet, som etablerede en Skole i en By i Øst-Kanada, der efter flere Aars stræbsomt Arbejde fik et indbringende Aktiv ud af den.

Kun absolut kvalificerede Damer kan foretage et saadant Arbejde med Held ligesom en ret betydelig Kapital er nødvendig. Men der er ingen Tvivl om, at mange Kanadiere foretrækker at sende deres Børn til gode Privatskoler, baade Dag og Kostskoler. Der er et stort Virkefelt paa dette Omraade for veluddannede Damer, da der for Øjeblikket er for faa

saadanne Skoler, ligesom der for fuldt uddannede Lærerinder er rige Muligheder for gode Ansættelser.

Det er umuligt at sige nøjagtigt, hvor stor Kapital der er nødvendig til ovennævnte Foretagender, men det er sikkert, at foruden Kapital maa en Kvinde ogsaa være i Besiddelse af Foretagsomhed, Mod, Efterrettelighed og Lyst til at tage fat.

HJEM FOR KVINDER

(THE CANADIAN WOMEN's HOSTEL)

Der er i **Kanada** af den Kanadiske Regering oprettet

HJEM FOR KVINDER,

hvor de bliver modtaget og erholder **frit** Ophold i eet Døgn, og derefter erholdes Kost og Logis til en meget moderat Betaling. **Hjemmet** gør sig Umage for at skaffe dem Plads og iøvrigt staa dem bi i enhver Henseende, saa længe det ønskes.

Adressen paa disse Hjem er som følger:

HALIFAX, N. S.	163 Young Avenue.
ST. JOHN, N. S.	35 Union Street.
MONTREAL, P. Q.	31 Drummond Street.
TORONTO, Ontario	72 Carlton Street.
WINNIPEG, Man.	130 Austin Street.
REGINA, Sask.	1839 Lorne Street.
CALGARY, Alberta	120 Fourth Avenue.
VANCOUVER, B. C.	997 Dunsmuir Street.

Endvidere findes nedenstaaende Adresser paa **Kristelig Forening for unge Kvinder** (Y. W. C. A.):

MONTREAL, P. Q.	502 Dorchester Street.
OTTAWA, Ontario	135 Metcalfe Street.
QUEBEC, Que.	127 St. Annet Street.
TORONTO, Ontario	21 Mc. Gill Street.
WINNIPEG, Manitoba	447 Ellice Avenue.

CUNARD LINIEN

Cunard Linien, med dens Flaade af pragtfulde Dampskibe, som betjener Ruten til Kanada, har sørget for alle mulige Forholdsregler for at sikre kvindelige Passagerers Bekvemmelighed og Komfort. Hvert Skib medfører en Dame, som forretter Tjeneste som Rejsemedhjælper, og som har enlige Damers og Mødres Velfærd for Øje under hele Overrejsen og ved Ankomsten til Landstigningshavnen. Ved Ankomsten vil de Damer, som rejser uden Ledsagelse, blive ført til Toget af kvindelige Rejseførere, som har Opsigt med dem, indtil de kommer til Bestemmelsesstedet.

I Tilfælde, hvor den kvindelige Rejsefører ikke følger med under hele Jernbanerejsen, vil der blive afsendt Telegrammer, hvorefter andre Damer vil komme tilstede undervejs eller ved Rejsens Endepunkt og assistere Passagererne.

Enhver Oplysning angaaende Tiden for Afsejling, Pladsreservering og Forhold i Kanada faas ved Henvendelse til Cunard Liniens Generalagent i Danmark:

C. MOGENSEN

NYHAVN 1 KØBENHAVN K.

eller hos de i

Provinsen befuldmægtigede Agenter.

